

Themabijeenkomst “Samenwerken in het sociale domein” van VOB en Cultuurconnectie d.d. 8 december 2016 in Rasa te Utrecht

Gespreksleider: Piet Hein Peeters

Panelleden:

Marleen Barth, voorzitter VOB

Betty van Oortmerssen, voorzitter Cultuurconnectie

Lex Staal, directeur Sociaal Werk Nederland

Angelica Herben, programmamanager Participatie en Arbeid van MEE

Bertien Houwing, wethouder te Amersfoort

Inleiding

Clinton Feurich, directeur Bibliotheek Haarlemmermeer

Monika van der Ent, directeur Pier K, Centrum voor kunst en cultuur

Beide organisaties zijn onderdeel van Het Cultuurgebouw te Hoofddorp

Samenvatting op rijm door Dominique Engers, sneldichteres

Een aangename plek dit, alles ademde cultuur

Een smakelijke lunch stond voor ons klaar rond 't middaguur.

Ik was licht gespannen, had een hoop hier te verliezen

Want zo'n geletterd groepje heb ik niet vaak voor mijn kiezen.

Piet Hein Peeters, die onze dagvoorzitter was

Wilde eerst eens weten hoe het zat in deze klas:

Wie was van cultuureducatie? Dat werd eerst bekeken

Wie sociaal domein? De rest, dat waren bibliotheken.

Gisteren was ie nog in Wiegen, nu stond ie hier te verklaren

Dat bibliotheken daar ondervertegenwoordigd waren.

Eenzame ouderen die samen lazten, welke bieb hier bood dat aan?

En wie vond zichzelf onmisbaar? Daar zou het hier ook over gaan.

Een mooi project in Hoofddorp, daarover kregen wij te horen

Monika en Clinton kwamen schutterig naar voren.

Clinton dook achter Monika, zo werd direct beslist

“Clinton?! Ga je dáár staan?” werd hem door Monika toegebitst.

Clinton schrok en ging onmiddellijk naast Monika staan

Het saaie introductiedeel, daar waagde hij zich aan.

Daarna mocht Monika, met het leuke deel van het verhaal

De samenwerking van dit tweetal leek mij optimaal.

Een inspiratie dag voor iedereen die werd georganiseerd

In het sociaal domein, daar werd van alles geprobeerd.

Medewerkers in het kunstencentrum die vonden elkaar

Bij het nostalgisch café, of het winterdipfestival aldaar.

Midden onder Monika's verhaal stond een vrouw op en verdween

Niet erg geïnspireerd door de Hoofddorpse casus, naar het scheen.

Clinton was bibliotheekdirecteur, Monika ook directeur, zo bleek

Ik moet zeggen dat dit tweetal haast een komisch duo leek.

Het winterdipfestival, wat of dat was? vroeg toen Piet Hein
Dat bleek in de zomervakantie, voor werkzoekenden te zijn.
De dame die was opgestaan verbleef nog immer in het pand
Stond al append aan de zijkant, telefoontje in de hand.

Ging daarna snel weer zitten, toen het panel, niet te houwen
Eén man, Lex Staal, die geflankeerd werd door vier vrouwen.
Marleen Barth die trapte af en zij vertelde aan de klas
Dat zij precies een jaar geleden voorzitter geworden was.

Bibliotheken als tempels van verheffing, partners in ontwikkeling
Waarna haar microfoon fluks op het vakbondsstandje ging.
Dat wou zeggen: tussen Barths' borsten, want we hadden al gemerkt:
De microfoon stond uit, dus mevrouw Barth sprak onversterkt.

Maar ze was heel goed te horen en haar speech was zeer bevlogen
Zij sprak vol overgave en ook heel sociaal bewogen.
Of u haar ambitie deelde, die vraag stelde zij ons toen
En àls u haar ambitie deelde, hoe we dat dan gingen doen?

Een Noord-Koreaanse uitslag, alle handen naar omhoog
Toen Staal, over concurrentie begon hij zijn betoog.
Een oorlog over wie wat deed moest beslist voorkomen worden
Samenwerking was een goeie zaak, stelde ook Houwing aan de orde.

Wij dachten altijd maar in kokers, dat had helemaal geen zin
Ontschotten moesten we! Die kokers, daar moesten ramen in.
Out of the box en creatief denken, daarvoor pleitte de wethouder toen
Beginnen met laaghangend fruit, dat moesten we gaan doen.

Over het programma "veilig puberen", "wijs en weerbaar" hoorden wij
Een mevrouw uit Heerhugowaard, die er hier wat over zei.
Het werd uit verschillende potjes gefinancierd, liet zij ons weten
Misschien dat het programma daarom steeds anders blijkt te heten?

Een voorbeeld uit Zeeland, toen Angelica het woord
Over laaggeletterdheid werd hier van haar gehoord.
Over een Tsunami in Hoorn zei een mevrouw een beetje bleek:
"Mensen met allerlei vragen komen naar de bibliotheek."

Naast mij staat trouwens Hans, hij doet het weer ontzettend goed
Ik heb hem in augustus op het winterdipfestival ontmoet.
Hij werkt nu voor mij, maar uit zijn dip is ie nog niet
Dit is ons veertigste optreden, hij speelt altijd ditzelfde lied.

Lex was op school geweest in de jaren tachtig, zei ie op zijn gemak
Waarna ie kort over vreedzame co-existentie sprak.
"Alles is divers", zei Betty, "respecteer elkaar."
En direct landelijk fuseren? Daar had zij geen oren naar.

En de term sociaal domein, daar had zij kanttekeningen bij
Het sociaal domein, beweerde zij toen, dat zijn wij.
En het is leuk om eens te dansen of een stripboekje te lezen
Dat hoeft heus niet allemaal onmiddellijk hulpverlening te wezen.

Ook Marleen die stelde onomwonden aan de orde:
“Het moet niet alleen het verhaal van zielige mensen worden.”
“Als het aan mij ligt”, riep onze enthousiaste dagvoorzitter uit
“Wandelt iedereen met Tolstoi onder zijn arm de bieb weer uit.”

Toen de tweede spreekster, ze ging er dapper tegenaan
Werd gesommeerd achter die niet werkende microfoon te gaan staan.
Ook bij haar stond die gericht op haar fraaie decolleté
Maar zij kreeg die van de dagvoorzitter, dus ze had er twee.

Mensen die niet meer kwamen, ingangen die laagdrempelig waren
Angelica wou sociale bibliotheken, stond ze te verklaren
Een soort participatiehuizen waar hulpvragen werden herkend
Plek in de herberg, ook voor zwervers, maakte Angelica bekend.

“Ik proef melancholie”, zei toen Piet Hein, “dit kwam wel binnen.”
Ik dacht: nog even en ze gaan over een touwtje uit de brievenbus beginnen.
We zaten er zó dicht bij, toen Angelica stond te beweren:
“We moeten een arm om elkaars schouders slaan en elkaar leren respecteren.”

“Laagdrempeligheid is mooi”, zei Lex, “maar ik vind wel: ieder zijn vak
De één is sociaal werker, de ander als bibliothecaris aan de bak.
En de volgende doet in vastgoed, die beheert dus het gebouw.”
Waarna iemand uit de zaal zei dat ie de krachten bundelen wou.

De wethouder werd aangesproken, een mevrouw bracht hier te berde
Dat bibliotheken allemaal wegbezuinigd werden.
Alles moest maar digitaal, door de wethouder werd gezegd:
“Uit de koker! En verbinding maken! Dat willen we ècht!”

Maar gebiedsgericht werken gaat heel langzaam, beweerde zij
Ze wou best sneller, maar dat ging niet, meldde zij aan u en mij.
Toen het woord aan Betty, die enorm bevoorrecht was
Ze mocht op ballet èn ze mocht leren! Zo vertelde zij de klas.

“Ga naar de muziekschool, daar wordt je hoe dan ook beter van.”
Betty vond het, maar het hardop zeggen? Daar waagde zij zich liever niet an.
Ze was ook wethouder geweest, zo werd nog ingebracht
En ze was ook best breedsprakig, op haar stelling werd met smart gewacht.

“Denk aan de privacy van mensen,” stond Betty hier toen te verhalen
Piet Hein die vertaalde: Wat is de grens van het integrale?”
“Ieder zijn vak!” zei Lex opnieuw, “want iets signaleren
Dat is iets heel anders dan het vervolgens registreren.”

Marco, van het leerorkest, raakte een gevoelige snaar
Hij was niet voor niets ooit Amsterdammer van het jaar.

Hij had kinderen in de klas, en had ons daarmee bij de kladden
Met verslaafde ouders, of die de hele dag niet gegeten hadden.

Een pleidooi voor de kracht van kunst, bij het leren van de taal
Een mevrouw vertelde over een Afghaans jongetje een schitterend verhaal.
"Jongeren gaan niet naar de muziekschool", meldde Lex, "dat is niet hip."
En al het gas was voor zijn voeten weggemaaid, dus stond ie hier een beetje sip.

Nou, in Amsterdam, hip of niet, is er het leerorkest, dat loopt
Dankzij die lieve Marco, die voor zijn leerlingen eten koopt.
Lex begon over de koude oorlog en vertelde aan de klas
Dat het gisteren de landelijke dag van de vrijwilliger was.

"Tolstoj of Suske en Wiske maakt niet uit!" Zei Lex ons toen
"Het idee is dat we allemaal mee kunnen blijven doen."
Marleen die had ideeën en ze deelde er hier twee
En wie eenzaam was moest vaker naar de dokter, gaf zij mee.

Ze sprak over verdienmodellen en de functie van de bibliotheek
Die ook bestond uit maatwerk, zoals uit haar woorden bleek.
Waar wordt alles van betaald, wat we zo ontzettend goed bedoelen?
Want verantwoordelijk zijn is iets anders dat je verantwoordelijk voelen.

Een verweesde Ingrid Docter, blij dat zij nog wat mocht zeggen
Begon over haar prachtige gids het een en ander uit te leggen.
Het laatste woord voor Rotterdam, over subsidies werd verteld
En tenslotte nog twee vragen aan de wethouder gesteld.

"Er is iets moois gaande!" Werd door de wethouder gemeld
Maar zij constateerde ook een mega-spanningsveld.
Een integrale aanpak jeugd en onderwijs in Amersfoort
Uit gesprekken met het veld kwam die als vanzelf voort.

Er was een bredere behoefte bij het panel, zei Piet Hein
"Ja", zei Lex, "maar doe nou niet of wij de heiland zijn."
"Verwacht van ons geen wonderen!" Toen mocht het panel gaan
Na wat schuiven met het meubilair gingen wij ertegenaan.

Van Tolstoj tot Suske en Wiske, van gitaarspel tot ballet
Het was maatwerk, mensen! Ik heb alles op rijm gezet.
Een arm slaan om een zwerver om hem uit zijn dip te halen?
Dat is een vak apart! En wie gaat dat allemaal betalen?

Het meeste in de wereld gebeurt inmiddels digitaal
Maar met de hand, en op papier, schreef ik hier dit verhaal.
Wij doen nog drie coupletten, daarna smeren wij hem dan
Dan gaat Hans naar de muziekschool, daar wordt ie hoe dan ook beter van.

Ook wij bundelden de krachten, het resultaat? Dat was ernaar
Ik schreef een gedicht en Hans die speelde mooi gitaar.
We hebben geprobeerd om het laagdrempelig te houden
Geen moeilijke grappen, alleen maar hele kleine, flauwe.

Ieder zijn vak! Dat werd vanmiddag steeds door Lex gezegd
Ik ben het daarmee eens, en vond die opmerking terecht.
Het is mijn vak te zorgen dat zo'n gedicht rijmt van voor tot achter
Want als het één keer niet rijmt huren ze de volgende keer Nico Dijkshoorn in.

Haast tijd voor de borrel, Hans die staat naast mij te zweten
Want die heeft de hele dag nog helemaal niets gegeten.
Al het gras was weggemaaid, ik deed het er maar mee
En we zaten hier gezellig, en we zaten hier oké!

Dominique Engers, 8 december 2016, Utrecht
www.desneldichteres.nl

